

نحوه دادن داروهای خوراکی

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
استامینوفن	شربت، قطره، قرص، شیاف، تزریقی	دارای اثرات ضد درد، تب بر و ضد التهاب	<p>- در صورتی که از فرم مایع استامینوفن استفاده می‌نمایید، مقدار مصرف را دقیقاً طبق تجویز پزشک با پیمانه، سرنگ یا قطره چکان مخصوص اندازه گیری نمایید.</p> <p>- در صورت فراموشی یک نوبت مصرف دارو، از مصرف نوبت فراموش شده صرف نظر نمایید و نوبت بعدی را طبق برنامه مصرف نمایید. <u>به هیچ وجه مقدار دارو در یک نوبت را دو برابر ننمایید.</u></p> <p>- <u>در صورت ادامه دار شدن تب بیشتر از ۳ روز یا تشدید علائم و عدم بهبودی تا ۵ روز، بروز قرمزی یا تورم در بدن، دارو را قطع و به پزشک مراجعه نمایید.</u></p> <p>- <u>مصرف بیش از 5 نوبت در روز در کودکان توصیه نمی‌شود، مگر اینکه طبق دستور پزشک باشد.</u></p>	<p>- در صورت هرگونه حساسیت دارویی یا غذایی، سابقه هرگونه مشکلات کبدی و یا کلیوی پزشک خود را مطلع نمایید.</p> <p>- در صورت مصرف ناخواسته یا بیش از حد استامینوفن حتماً با مرکز کنترل مسمومیت یا اورژانس تماس بگیرید.</p> <p>- ادرار تیره، تعرق زیاد، خستگی، تهوع و استفراغ یا اسهال همراه با شکم درد می‌تواند از علائم مسمومیت با استامینوفن باشد.</p>	<p>- در صورتی که کودک مبتلا به بیماری فاویسم است، مصرف استامینوفن برای کودک ممکن است مناسب نباشد، به پزشک اطلاع دهید.</p>
<p>نحوه ی مصرف شیاف استامینوفن:</p> <p>- دست های خود را قبل و پس از استعمال شیاف بشویید.</p> <p>- در صورتی که شیاف نرم شده است، پیش از مصرف به مدت ۱۵ دقیقه آن را در یخچال قرار دهید.</p> <p>- شیاف را از پوش خود خارج نمایید و با کمی آب سرد مرطوب نمایید، سپس به یک پهلو دراز کشیده و شیاف را در جهت مناسب، با کمی فشار وارد مقعد نمایید.</p>					

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
ایبوپروفن	سوپازسیون، شربت، قرص، کپسول، شیاف	دارای اثرات مسکن، ضد التهاب و ضد تب	<p>– در مقایسه با استامینوفن اثرات ضد درد و ضد تب ایبوپروفن کمی بیشتر است ولی ایمنی استامینوفن در کودکان بالاتر است بنابراین تشخیص اینکه کدامیک از این دو دارو در اطفال استفاده شود بستگی به تجویز پزشک دارد.</p> <p>– بهتر است ایبوپروفن را همراه با یک وعده غذایی سبک و مایعات مصرف نمایید تا عوارض گوارشی ناشی از آن کمتر شود.</p> <p>– در صورت فراموشی یک نوبت مصرف دارو، از مصرف نوبت فراموشی شده صرف نظر نمایید و نوبت بعدی را طبق برنامه مصرف نمایید. به هیچ وجه مقدار دارو در یک نوبت را دوبرابر ننمایید.</p>	<p>– در صورت سابقه ی آسم، حساسیت، بیماری های گوارشی، بیماری قلبی یا عروقی، مشکلات کبدی، کلیوی، صرع و سایر موارد به پزشک خود اطلاع دهید.</p> <p>– در صورت مشکلات تنفسی و هرگونه علائم حساسیت دارویی (مانند ورم صورت و دهان) به پزشک مراجعه نمایید.</p> <p>– در صورت مشاهده دفع خون یا مدفوع تیره، استفراغ حاوی خون یا شکم درد شدید، مصرف دارو را قطع و به پزشک مراجعه نمایید.</p>	

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
کوآموکسی کلاو	سوسپانسیون، ساشه، قرص	در درمان عفونت های گوش میانی، سینوس، گلو، دستگاه تنفس، عفونت های ادراری، عفونت دندان و عفونت های استخوان و مفاصل و ... کاربرد دارد.	<p>– دارو را طبق دستورالعمل موجود در بسته دارو، با آب جوشیده ی سرد شده تهیه کنید.</p> <p>– در هنگام تهیه ی دارو آب را در دو مرحله ۱ اضافه کنید تا پس از اختلاط با دارو به اندازه دقیق برسد.</p> <p>– محلول آماده شده را قبل از مصرف تکانه دهید و حداکثر تا 10 روز در یخچال نگهداری کنید.</p> <p>– دارو را ترجیحا با معده خالی (حداقل 1 ساعت قبل یا 2 ساعت بعد از غذا) استفاده کنید.</p> <p>– در صورت مشکل گوارشی می توانید دارو را بعد از غذا مصرف کنید.</p> <p>– همچنین می توانید دارو را در مایعات خنک مخلوط کرده به مقدار کافی و بلافاصله مصرف کنید.</p> <p>– در صورت اثربخشی بودن کوآموکسی کلاو پس از دو الی سه روز احساس بهبودی در کودک ایجاد می شود ولی باید دوره درمان کامل ادامه پیدا کند.</p> <p>– در صورت قطع دوره درمان میکروب ها پس از چند روز با قدرت بیشتر تکثیر می کنند.</p>	<p>– مهمترین عارضه اسهال است که در صورت بروز برای ادامه درمان مشورت نماید.</p> <p>– احساس ضعف و بی حالی که معمولا در مصرف طولانی مدت این دارو ایجاد می شود.</p> <p>– یکی دیگر از عوارض جانبی سوسپانسیون کوآموکسی کلاو، احتمال ایجاد لکه بر روی دندان است که با مسواک زدن برطرف می شود.</p>	<p>– این دارو فقط با نسخه پزشک قابل استفاده است.</p> <p>– افرادی که فنیل کتون اوری دارند به هیچ وجه نباید از سوسپانسیون کوآموکسی کلاو استفاده کنند چون ممکن است این فرآورده باعث توی اسپارتام با شد که برای چنین افرادی بسیار خطرناک است.</p>

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
آزیترومایسین	سو سپاز سیون، قرص، کپسول	داروی ضد عفونت	<p>– مقدار مصرف در هر نوبت با توجه به وزن و شرایط کودک توسط پزشک تعیین می شود.</p> <p>– دارو را طبق دستورالعمل موجود در بسته دارو، با آب جوشیده سرد شده یا آب مقطر موجود در بسته تهیه کنید.</p> <p>- در هنگام تهیه دارو میزان آب را در دو مرحله اضافه کنید تا دقیقاً به مقدار مشخص شده بر روی بطری برسد.</p> <p>– محلول آماده شده را قبل از مصرف نکان دهید و حداکثر تا 10 روز در یخچال نگهداری کنید.</p> <p>- مصرف شربت های ضد اسید معده، حاوی آلومینوم و منیزیم را حداقل 2 ساعت با مصرف این دارو فاصله دهید.</p> <p>– به دلیل طعم تلخ این دارو می توانید پس از آن، مقداری آب میوه به کودک خود بدهید.</p> <p>– فرم قرص و سو سپازسیون دارو با غذا تداخلی ندارد و می توان آن را قبل یا پس از غذا یا همراه با غذا مصرف کرد.</p>	<p>– 1 سعال خفیف ممکن است در اثر مصرف این دارو ایجاد شود که به مرور برطرف می شود اما در صورت شدید شدن سعال و ادامه ی آن به پزشک مراجعه نمایید.</p> <p>– احساس گیجی و خستگی، معده درد و تهوع که با یک رژیم غذایی حاوی وعده های غذا سبک و ساده و حاوی فیبر مناسب و با محدود کردن غذاهای چرب و پر ادویه و مصرف به اندازه آب در شبانه روز این علائم را کاهش دهید.</p>	

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
سفکسیم	سو سپاز سیون، قرص، کپسول	داروی ضد عفونت	<p>– سو سپاز سیون آماده شده دارو را حداکثر ۱۰ تا ۱۴ روز در یخچال نگهداری نمایید.</p> <p>– این دارو با غذا تداخل خاصی ندارد و می توان آن را قبل یا بعد از غذا مصرف کرد.</p> <p>– در صورت فراموش کردن مصرف یک نوبت دارو بلافاصله پس از یادآوری آن را مصرف کنید مگر آنکه زمان یادآوری به نوبت مصرف بعدی دارو نزدیک باشد. در این شرایط نوبت فراموش شده را مصرف نکنید و نوبت بعدی را در زمان خودش مصرف کنید اما به هیچ وجه مقدار مصرف دارو را دوبرابر نکنید.</p>	<p>۱- <u>سعال خفیف</u> در ابتدای درمان از عوارض شایع می باشد که خود به خود برطرف می شود. در صورت وقوع آن مایعات به مقدار کافی مصرف نمایید اما در صورت ادامه دار شدن سعال بیشتر از ۲۴ ساعت و شدیدتر شدن یا حاوی خون بودن آن به پزشک خود مراجعه کنید.</p> <p>۲- <u>ساز تهوع، درد شکمی</u> ممکن است در مدت درمان با این دارو ایجاد شود، برای بهبود آن مصرف غذاهای سبک و ساده و مصرف دارو پس از وعده غذایی می تواند کمک کننده باشد.</p> <p>– در صورتی که علائم حساسیت دارویی از جمله ضایعات قرمز و خارش دار پوستی، تنگی نفس، ورم صورت یا لبها مصرف دارو را قطع نموده و به پزشک یا مرکز درمانی مراجعه کنید.</p>	-

نکته	عوارض دارو	نحوه دادن دارو	مکانیسم اثر	اشکال دارویی	نام دارو
-	<p>- در صورت ایجاد تهوع، اسهال، بثورات پوستی، استفراغ شدید، از دست رفتن آب بدن و بی قراری، مقدار مصرف آن باید کاهش یافته و یا تا کنترل علائم فوق قطع شود.</p>	<p>- بهتر است یک ساعت قبل یا دوساعت بعد از غذا مصرف شود.</p> <p>- در صورت تحریک گوارشی میتوان آن را همراه غذا مصرف نمود.</p> <p>- از مصرف غذاهای حاوی مقادیر زیاد کلسیم مانند شیر و لبنیات و کافئین و همچنین فرآورده های سبوس دار با این مکمل خودداری شود.</p>	<p>کمک به بهبود اشتها) در صورت کم اشتهایی ناشی از کمبود زینک)، تقویت سیستم ایمنی، رشد طبیعی کودکان، حفظ سلامت پوست، مو و ناخن</p>	شربت	نئوزینک

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
زینک سولفات	شربت	مکمل رژیمی و غذایی بهبود رشد و تکامل کودکان، ۱ شته‌ها، تقویت سیستم ایمنی	<p>– به هیچ وجه بیش از مقدار تجویز شده توسط پزشک مصرف نکنید.</p> <p>– در صورت داشتن مشکلات گوارشی فرآورده را همراه با غذا مصرف کنید.</p> <p>– همراه با این فرآورده از مصرف چای، قهوه، لبنیات، سبوسها و غذاهای غنی از کلسیم و پرهیز نمایید.</p> <p>در صورت فراموش کردن یک نوبت از مصرف فرآورده، به محض یاد آوردن آن را مصرف کنید. اما اگر زمان مصرف نوبت بعدی فرآورده رسیده باشد، از مصرف آن چشم پوشی کنید و هرگز مقدار مصرف نوبت بعدی را دو برابر نکنید.</p>	<p>– از عوارض این دارو تهوع، استفراغ، درد شکمی، گیجی و خواب آلودگی است.</p> <p>– در صورت بروز علائمی چون تهوع، استفراغ شدید، بی قراری و عطش به پزشک مراجعه نمایید.</p>	-

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
سدیم کلراید	اسپری بینی	شستشوی سینوسی ها و حفظ رطوبت، پاک کننده ترشحات بینی و کاهش خشکی و التهاب غشاء بینی(در سرماخوردگی ها)، آلرژی ها، خونریزی های خفیف بینی، خشکی زمستانی	2 تا 6 بار در روز، هر بار 1-2 پاف در هر سوراخ بینی اسپری نمایید (طبق دستور پزشک). - ابتدا سرپوش محافظ آن را برداشته و سپس فرآورده را خارج از بینی چند بار اسپری نمایید تا محلول داخل آن به طور مشهود خارج گردد. - در زمان اسپری نمودن تا حد امکان سعی کنید اسپری را عمودی نگه دارید. - پس از هر بار استفاده، مجدداً سرپوش محافظ را روی اسپری قرار دهید. - از تماس محلول آلودگی با چشم خودداری نمایید. در صورت تماس با چشم سریعاً با آب تمیز شستشو دهید. - به منظور جلوگیری از آلودگی متقابل هر اسپری، فرآورده را بایستی صرفاً یک فرد استفاده نماید.	- تا به امروز منع مصرف خاصی برای این فرآورده شناخته نشده است. - در صورت حساسیت به هر یک از اجزای فرآورده از مصرف آن خودداری کنید.	-

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
ویتامین آد	قطره	مکمل غذایی برای رشد استخوان ها، تقویت سیستم ایمنی و تقویت عملکرد بینایی	<ul style="list-style-type: none"> بیشتر از مقدار توصیه شده مصرف نگردد. کودکان زیر دو سال: روزانه 1 میلی لیتر پس از باز کردن درب بطری تا 30 روز قابل استفاده می باشد. 	-	-
او آر اس (ORS)	پودر، قرص جوشان، محلول	<ul style="list-style-type: none"> برای جبران املاح از دست رفته در اسهال های متوسط و برای پیشگیری از تشدید کم آبی 	<ul style="list-style-type: none"> ضمن تامین املاح و آب در کودکان، مصرف غذاهای دیگر ضروری است. محتوی پاکت ORS باید در یک لیتر آب جو شیده سرد شده حل و استفاده گردد. برای جلوگیری از استفراغ در کودکان کوچکتر، دارو باید به آهستگی به آنان خوراندن شود. محلول ORS باید بلافاصله قبل از مصرف تهیه شود. باقیمانده محلول آماده را پس از ۲۴ ساعت دور بریزید. 	<ul style="list-style-type: none"> در صورت مصرف بیش از اندازه ممکن است در کودکان کمتر از یکسال منجر به تشنج گردد. بف کردن پلگها و تشنگی بیش از حد نیز از عوارض جانبی دارو هستند. 	-

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
سالبوتامول	اسپری استنشاقی، مه بول های نبولایزر و شربت و قرص های خوراکی و تزریقی	- درمان بیماری های تنفسی مانند آسم، جهت تسکین علائم ناگهانی یا حاد مانند تنگی نفس و خس خس سینه در حملات آسم	- سالبوتامول باید طبق تجویز پزشک استفاده شود و از مصرف بیش از حد آن خودداری شود. - مصرف بیش از حد سالبوتامول می تواند منجر به کاهش اثربخشی یا افزایش عوارض جانبی شود. - چنانچه اسپری سالبوتامول جهت پیشگیری از انقباض برونش ناستی از ورزش تجویز می شود، لازم است ۱۵ تا ۲۰ دقیقه پیش از شروع فعالیت ورزشی مصرف شود.	عصبی بودن، لرزش، سردرد، تپش قلب، گرفتگی عضلات، حالت تهوع، سرگیجه، بی خوابی، ضعف	
سروفلو	اسپری، دیسک اسپری	درمان متداول آسم، درمان بیماری انسداد مزمن ریوی	-	تهوع، استفراغ، عفونت دستگاه تنفسی، عفونت های قارچی در دهان، سردرد، گرفتگی صدا، کلودرد، سرفه، درد اسکلتی - عضلانی (استخوان، ماهیچه یا مفاصل) و افزایش ضربان قلب	

نام دارو	اشکال دارویی	مکانیسم اثر	نحوه دادن دارو	عوارض دارو	نکته
فلوتیکازون	اسپری استنشاقی، اسپری یا قطره بینی	فرم استنشاقی: آسم، بیماری مزمین انسدادی ریه و ... فرم بینی: التهاب داخل بینی آلرژیک غیر آلرژیک -پولیپ بینی و ...	- جهت جلوگیری از خش شدن صدای، التهاب گلو و ایجاد کاندیدیاز، بعد از هر بار مصرف، دهان باید با آب شسته شود. - در مدت درمان با این دارو احتمال ابتلا به عفونت های بیشتر می شود، اصول بهداشتی را رعایت کرده و از تماس با افراد بیمار (مخصوصا آبله مرغان و سرخک) تا حد امکان خودداری گردد. - قبل از اقدام به هرگونه واکسیناسیون به پزشک اطلاع داده شود. - در صورت مصرف طولانی مدت قد کودکان و نوجوانان به صورت منظم و دوره های ارزیابی شود. - چنانچه بیمار نیاز به مصرف فرم بینی به مدت بیش از دو ماه دارد، معاینات بینی به صورت دوره های انجام شود. - پیش از قطع درمان لازم است دوز مصرفی به صورت تدریجی کاهش یابد.	عفونت تنه سی فوقانی، سردرد، حساسیت گلو، کاندیدیاز دهانی، گرفتگی صدا، سرفه، تهوع، استفراغ، خارش، سوزش و حساسیت بینی، خون دماغ، سرگیجه، اسهال و ...	

		<p>– چنانچه فرم بینی فلوتیکازون به صورت بدون نسخه برای اطفال استفاده می شود، از استفاده در کودکان کمتر از ۴سال (در بعضی برندها کمتر از دوسال) و مواردی که به بینی کودک ضربه وارد شده یا زخمی شده و تحت عمل جراحی بوده است، خودداری شود.</p>		
		<p>نحوه صحیح مصرف اسپری:</p> <p>1- اسپری قبل از استفاده خوب تکان داده؛ قبل از اولین استفاده، هواگیری شود. هر گاه از یک اسپری استنشاقی بیش از 2 هفته استفاده نشد، یا زمانی که رها شده و به زمین افتاده باشد، با ۳ تا ۴ پاف اسپری آزمایشی در هوا (دور از صورت)، از خروج صحیح دارو از اسپری اطمینان حاصل شود. توصیه می شود هنگام هواگیری حداقل 4 پاف آزمایشی آزاد شود.</p> <p>2- درپوش اسپری را بردارید.</p> <p>3- با گذاشتن انگشت سبابه در بالای اسپری و انگشت شست در زیر دهانه اسپری، اسپری را محکم نگه دارید.</p> <p>4- صاف بنشینید و سر خود را کمی به عقب خم کنید و به آرامی نفس خود را بیرون دهید.</p> <p>5- دهانه اسپری را در حفره دهانی به طوری قرار دهید که با لبها اطراف اسپری را محکم بگیرید و همزمان با پاف اسپری، نفس عمیق داشته باشید.</p> <p>6- به مدت 10-5 ثانیه نفس خود را نگه دارید تا دارو کامل وارد ریه ها شود، سپس به آرامی از طریق دهان یا بینی بازدم داشته باشید.</p> <p>7- قسمت دهانی اسپری را با دستمال تمیز پاک کنید و درپوش اسپری را بگذارید.</p> <p>8- دهان خود را با آب بشویید.</p> <p>توجه: اگر چند پاف از دارو را باید در یک نوبت استنشاق کنید، تقریباً یک دقیقه بین استنشاق های بعدی دارو فاصله بگذارید.</p> <p>نحوه صحیح مصرف دمپار:</p> <p>1- درب اسپری را بردارید و به دمپار وصل کنید.</p> <p>2- ماسک دمپار را طوری روی صورت کودک قرار دهید که دهان و بینی کودک را کاملاً بگیرد.</p> <p>3- قسمت فلزی اسپری را فشار دهید و دمپار را 15 تا 20 ثانیه در همان وضعیت که ماسک روی دهان و بینی کودک است نگهدارید تا نفس بکشد و دارو به طور کامل وارد ریه هایش شود.</p>		

4- اگر قرار است بیشتر از یک بار اسپری بزیند بعد از اینکه یک بار زدید دمیار را از صورت کودک بردارید 30 ثانیه صبر کنید و بعد دوباره ماسک دمیار را روی صورت قرار دهید و نوبت بعدی را بزیند.

6- روزانه یک بار قطعات دمیار را جدا کنید و با آب ولرم و صابون به خوبی با دست بشوید و آبکشی کنید. بگذارید به طور طبیعی خشک شود. محفظه دمیار را با دستمال کاغذی و پارچه پرزدار خشک نکنید.

واحد آموزش سلامت بیمارستان کوثر آستانه اشر فیه